

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-1 Уж. 549/22
Дана 20.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Весне Мартиновић, чланова већа, са судским саветником Милошем Бакалићем, записничарем, одлучујући о жалби Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Тута – Не давимо Београд, поднетој преко овлашћеног лица Небојше Зеленовића, кога заступа Александар Мијаиловић, адвокат из Шапца, изјављеној против решења РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ 02 број 013-1288/22 од 13.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, на нејавној седници већа, одржаној дана 20.04.2022. године, у 20,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Ожалбеним решењем у тачки 1. диспозитива одбијен је приговор жалиоца изјављен против решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 013-504/2022 од 08.04.2022. године, док је тачком 2. диспозитива ожалбеног решења констатовано да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Решењем Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број 013-504/2022 од 08.04.2022. године, у ставу 1. диспозитива, одбијен је захтев за поништавање гласања на бирачком месту број 33 Културно информативни центар у општини Бела Паланка, заведен под бројем 013-490/2022 од 06.04.2022. године у 19,36 часова, који је поднео Ивица Васић, као неоснован, док је у ставу 2. диспозитива одређено да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом, Управном суду препорученом пошљком дана 16.04.2022. године у 10,52 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења наводећи да је

донето супротно одредбама Закона о избору народних посланика и Закона о општем управном поступку. Налази да Републичка изборна комисија греши у оцени да Ивица Васић није имао право да изјави захтев за поништавање гласања, јер пропушта да утврди да се члан 150. Закона о избору народних посланика односи само на приговор, не и на жалбу, из чега је јасно да у овлашћењу нису експлицитно наведени чланови Закона који су основ за изјављивање правних лекова које овлашћено лице може изјавити. Сматра да Републичка изборна комисија прави превид када не цени последњу реченицу овлашћења која гласи „Ово овлашћење се односи на све врсте приговора и жалби“. Наводи да се значење речи “приговорити” у српском језику може тумачити као израз незадовољства неким правним актом и да се ради о уопштеним појмовима који се користе за правне лекове, а не о конкретним, именованим правним лековима. Сматра да такође треба узети у обзир да се ради о општем овлашћењу које је издавалац дао управо да би се подносиле све врсте правних лекова на локалном нивоу пред локалним органима. Посебно наглашава да је првостепени орган- односно Општинска изборна комисија општине Бела Паланка једини орган који је био дужан да утврди да ли је захтев за поништавање гласања поднело овлашћено лице и да је тај орган правилно и утврдио да је захтев поднело овлашћено лице, те да није јасно по ком основу Републичка изборна комисија утврђује процесне претпоставке захтева за поништавање гласања, с обзиром да о поменутом захтеву и не одлучује, него о приговору на решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка бр. 013-504/2022 од 08.04.2022. године. Даље, указује да чак и да се прихвати да Републичка изборна комисија може одлучивати о процесним претпоставкама захтева за поништавање гласања (за шта нема основа ни у Закону о избору народних посланика, ни у Закону о општем управном поступку), уколико утврди да га је поднело неовлашћено лице, као другостепени орган приговор може само одбацити у складу са Законом о општем управном поступку, а никако одбити. У том смислу наводи да је у конкретном случају Републичка изборна комисија утврдила да је првостепени орган погрешно, односно донео решење којим одбија уместо да одбацује захтев и одбила приговор, што је контрадикторно, јер ако је првостепени орган донео погрешну одлуку, приговор је морао да буде усвојен. Сматра да је једини начин да одбије приговор био да Републичка изборна комисија утврди да је првостепени орган донео исправну одлуку или да решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка поништи, и донесе одлуку уместо поменуте Комисије, на основу члана 155. став 2. Закона о избору народних посланика, што није учинила. Предлаже да суд поништи решење Републичке изборне комисије 02 број 013-1288/22 од 13.04.2022. године и наложи Републичкој изборној комисији да мериторно одлучи о приговору Ивице Васића, поднетом против Решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка бр. 013-504/2022 од 08.04.2022. године.

По изјављеној жалби Републичка изборна комисија је дана 19.04.2022. године у 15,00 часова, доставила Управном суду све списе предмета.

Одлучујући о поднетој жалби, на основу одредбе члана 157. став 2. у вези са одредбом члана 156. став 1. Закона о избору народних посланика (“Службени гласник РС”, број 14/22), Управни суд је утврдио да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, па је након оцене навода жалбе, ожалбеног решења и комплетних списа ове изборне ствари нашао да жалба није основана.

Према стању у спису и разлозима из образложења ожалбеног решења произлази да је Ивица Васић, по овлашћењу Групе грађана МОРАМО-Биљана Стојковић-председница Србије бројем 013-490-1/2022 и Групе грађана МОРАМО-АКЦИЈА-Еколошки устанак-Ћута Не давимо Београд број 013-490-2/2022 поднео Захтев за поништавање гласања на бирачком месту број 33 Омладински дом Црнче у општини Бела Паланка, заведен под бројем 013-490/2022 дана 06.04.2022. године у 19:36, због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту. Уз захтев Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА – Еколошки устанак -Ћута Не давимо Београд за поништавање гласања на бирачком месту број 33 Омладински дом Црнче у општини Бела Паланка достављена су овлашћења за изјављивање приговора и жалбе дате Ивици Васићу, којим се овлашћује да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута Не давимо Београд на основу члана 150. Закона о избору народних посланика може изјавити приговоре и жалбе у вези са спровођењем и утврђивањем резултата гласања на изборима за посланике у Народној скупштини Републике Србије одржаним 03.04.2022. године, за бирачка места на територији општине Бела Паланка, да се овлашћење односи на изјављивање свих врста приговора и жалби и да у име Групе грађана МОРАМО-Биљана Стојковић, председница Србије на основу члана 150. Закона о избору народних посланика може изјавити приговоре и жалбе у вези са спровођењем и утврђивањем резултата гласања на изборима за председника Републике Србије одржаним 03.04.2022. године за бирачка места на територији општине Бела Паланка и да се овлашћење односи на изјављивање свих врста приговора и жалби. Овлашћења Ивици Васићу је издало овлашћено лице наведеног подносиоца проглашене изборне листе и наведеног предлагача кандидата за председника Републике Небојша Зеленовић. Општинска изборна комисија општине Бела Паланка је решењем број 013-504/2022 од 08.04.2022. године, захтев одбила као неоснован.

Против наведеног решења Ивица Васић је у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА – Еколошки устанак - Ћута Не давимо Београд поднео приговор дана 11.04.2022. године у 11,10 часова. У приговору је навео да је одбијањем његовог Захтева за поништавање гласања на бирачком месту, прекршен Устав РС, где се у чл.52. став 2. гарантује да је гласање лично и тајно и члан 2. Закона о избору народних посланика, као и члана 93. ст. 4 и ст. 5, и члана 95. истог закона. Даље је навео да је Општинска изборна комисија општине Бела Паланка утврдила да су наводи неосновани и да приложени видео запис не може да се користи као доказно средство, а да је члан бирачког одбора Зоран Митровић, поступио у свему према одредбама Закона о избору народних посланика. Поднео је писану примедбу због неправилности у вези гласања на бирачком месту број 33 са описом неправилности. Примедба је насловљена у форми Приговора, али иста представља примедбу члана бирачког одбора сходно чл.105 ст. 2. Закона о избору народних посланика. Примедба је била саставни део Записника (евидентирано у тачки М записника). Ивица Васић по овлашћењу Групе грађана МОРАМО-АКЦИЈА-Еколошки устанак-Ћута Не давимо Београд и овлашћењу Групе грађана - МОРАМО - Биљана Стојковић-председница Србије поднео је Захтев за поништавање гласања на бирачком месту број 33, са доказима који су прибављени. Неправилности у току гласања су биле на овом бирачком месту и на другим бирачким местима у општини Бела Паланка. О бројним неправилностима, сведоче текстови и видео записи на порталу Јужних вести: од дана 05.04.2022.године - Уместо на биралиштима или од куће у Белој Паланци неки гласали на улици (видео) и од

10.04.2022.године - Нови снимак са избора из Беле Паланке, тражи обећаних 20 евра за глас (видео). Доказ: Портал Јужних вести, текст са видеом од 5 и 10.04.2022.године. Подносилац приговора је дао чињенице и доказе (са бирачког места бр. 33) за изнете тврдње да је предузимањем ових радњи нарушено начело да је гласање слободно, односно не може се гарантовати да су бирачи на овом бирачком месту исказали слободну вољу, па самим тим ни поступак гласања не може се сматрати да је спроведен. Решење ОИК општине Бела Паланка бр.013-504/2022 од 08.04.2022. године је донето у поступку незаконитог гласања ОИК, односно нетачно утврђеног кворума. Пословником о раду ОИК Стални састав ОИК има председника и шест чланова (чл. 5 ст. 2. Пословника о раду општинске изборне комисије) и 19 чланова проширеног састава, што чини укупан број од 26 чланова Општинске изборне комисије. Међутим, код утврђивања кворума и код гласања гласало је 27 чланова ОИК, што је један више од Пословником утврђеног броја чланова ОИК општине Бела Паланка. Доказ: Пословник ОИК -Записник са седнице. Предлаже да Републичка изборна комисије поништи решење Општинске изборне комисије општине Бела Паланка број:013-504/2022 од 08.04.2022. године, мериторно одлучи и усвоји захтев за поништење гласања на наведеном бирачком месту. Одлучујући о поднетом приговору Републичка изборна комисија је утврдила да је приговор благовремен дозвољен и изјављен од овлашћеног лица. Поводом овлашћења достављених уз захтев за поништавање гласања. Републичка изборна комисија је позивајући се на одредбе чланова 150. и 156. Закона о избору народних посланика утврдила да је Ивици Васићу предметним овлашћењима, достављеним уз захтев за поништавање гласања на бирачком месту број 33 у општини Бела Паланка, дато овлашћење да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Не давимо Београд подносиоца проглашене изборне листе и у име Групе грађана МОРАМО-Биљана Стојковић, председница Србије предлагача проглашеног кандидата за председника, може изјављивати приговор и жалбу, али истим није дато овлашћење Ивици Васићу и за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту, у смислу члана 148. став 1. Закона о избору народних посланика којим је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања. Стога, Републичка изборна комисија сматра да је Општинска изборна комисија општине Бела Паланка приликом одлучивања о предметном захтеву за поништавање гласања на бирачком месту уместо што га је одбила као неоснован, требало да захтев одбаци као поднет од неовлашћеног лица из разлога што Ивица Васић није имао овлашћење за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Не давимо Београд, већ искључиво овлашћење за подношење приговора и жалбе. Републичка изборна комисија сматра да тиме што је захтев за поништавање гласања на бирачком месту одбила као неоснован, уместо да га одбаци из разлога што Ивица Васић није имао овлашћење за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту, Општинска изборна комисија општине Бела Паланка није повредила закон на штету подносиоца приговора, односно подносиоца захтева за поништавање гласања на бирачком месту.

Одредбом члана 66. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС" број 14/22) прописано је да подносилац изборне листе може овластити највише два лица за подношење изборне листе (став 1.) Ако није другачије одређено актом којим су

за подношење изборне листе овлашћена два лица, свако од њих може самостално предузимати радње на које је овлашћен (став 2.). Лице које је овлашћено за подношење изборне листе може у име подносиоца изборне листе да врши и друге радње у изборном поступку уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим му даје то овлашћење (став 3.). Опозивање и сужавање овлашћења за подношење изборне листе и за предузимање других радњи у изборном поступку почиње да производи правно дејство када Републичка изборна комисија прими писмено обавештење о томе (став 4.). Лице овлашћено за подношење изборне листе може своје овлашћење пренети на друго лице уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим се даје овлашћење (став 5.)

Одредбом члана 148. став 1. Закона о избору народних посланика прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 150. став 1. наведеног закона прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора, ако овим законом није предвиђено другачије. Ставом 2. истог члана закона прописано је да се приговор не може поднети против одлуке, радње или пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено друго правно средство.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, Републичка изборна комисија је правилно поступила када је ожалбеним решењем приговор жалиоца, изјављен против решења Општинске изборне комисије општине Бела Паланка од 08. априла 2022. године одбила, као неоснован, налазећи да Ивица Васић није био овлашћен да поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту број 33 у општини Бела Паланка због неправилности током спровођења гласања у име подносиоца проглашене изборне листе Групе грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ћута – Не давимо Београд. Наиме, Ивици Васићу, овлашћењем које је достављено уз захтев за поништавање гласања на бирачким местима у општини Бела Паланка, дато је овлашћење да у име Групе грађана МОРАМО - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Не давимо Београд, може изјавити приговор и жалбу, али не и захтев за поништавање гласања на бирачком месту. Ово стога што и по оцени Управног суда из списка и спорног овлашћења произлази да Ивица Васић није лице из цитиране одредбе члана 66. Закона о избору народних посланика, већ лице на које је само пренето овлашћење за подношење приговора и жалбе. Како је Општинска изборна комисија општине Бела Паланка захтев жалиоца одбила уместо да га је одбацила, суд налази да таквим одлучивањем није повређен закон на штету подносиоца приговора односно подносиоца захтева за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

С обзиром на све наведено, наводи жалбе су без утицаја на другачију оцену законитост ожалбеног решења.

Управни суд је имао у виду захтев подносиоца жалбе да суд мериторно реши ову изборну ствар, па је с обзиром да је жалбу одбио, нашао да за такав начин одлучивања нису испуњени услови.

На основу свега наведеног, Управни суд је применом члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), који се сходно примењује на основу члана 159. став 2. Закона о избору народних посланика, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 20.04.2022. године у 20,00 часова, III-1 Уж. 549/22

Записничар
Милош Бакалић, с.р.

Председник већа-судија
Нада Балешевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КСВ